

Living the LOTUS

Buddhism in Everyday Life

6
2019

VOL. 165

Founder's Essay

अरुको राम्रो कुरा हेर्ने आखा

जो पनि स्याबासी पायो भने धेरै खुशी हुन्छन तर अरुलाई भने स्याबासी दिन सक्दैनन जस्तो लाग्छ ।

“कसरी संस्थापक जस्तो अरुको नकारात्मक कुरा नहेरी राम्रो कुरा मात्र हेर्न सकिन्छ ?” भनेर मलाई धेरैले सोध्छन । अरुको नराम्रो पक्ष मात्र हेर्ने भनेको अरुसँग भिड्ने मन र आफु बलियो छु भन्न हो जस्तो लाग्छ । आफ्नो निर्दोषन लुकाउने हार्दिन भन्ने कुरा देखाउन तेस्तो गरेको होला ।

म तेस्तो जबर्जस्ती गर्ने गर्दिन । आफुभन्दा जान्ने मान्छेसँग सिक्रे गर्छु । सबै बुद्धका सन्तान हुन तेही भएर

प्रतिशर्दा गर्नुको अर्थ छैन । तेस्तो सोचाइ गरेर आफ्नो रक्षा मात्र गर्ने मनबाट मुक्ती मिलेर आफ्नो मनमा शान्ति मिल्छ र अरुको राम्रो पक्ष देखिन थाल्छ । त्यो नै दयालु दृष्टी हो ।

सासु बुहारी दुबैले पनि एस्तो मनमा लिएमा कती परिवर्तन हुन्थ्यो ? अरुलाई मनबाट नै स्याबासी दिने रहस्य भनेको एस्तो नै हो जस्तो लाग्छ ।

संस्थापकको निबन्ध ९ / ३६-३७बाट

Living the Lotus Vol. 165 (June 2019)

प्रकाशक: रिशो कोसेइ काइ अंतराष्ट्रिय विभाग
फुमोन मिडिया सेन्टर २-७-१, वादा सुगीनामी कु
टोक्यो १६६-८५३७ जापान
फोन: ८१-३-५३४१-११२४
फ्याक्स: ८१-३-५३४१-१२२४
इ-मेल: [living.the.lotus.rk-international@
kosei-kai.or.jp](mailto:living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp)
प्रमुख सम्पादक: कोइचि साइतो
सम्पादक: केनसुके सुजुकि
नेपाली संस्करण अनुवाद र सम्पादक: नविन अर्याल

रिशो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुइ सुत्र मान्ने सबैसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरूको आधारलाई व्यवहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने व्यक्तिहरू यो संस्थामा आबद्ध छन । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरू राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय स्तरमा अरु धर्महरू या परोपकारी संस्थाहरूसँग मिलाई बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिस गरिरहेका छौ ।

Living the Lotus-Buddhism in Everyday life (शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र - दैनिक जिवनमा बुद्ध धर्म) भने शिर्षक हाम्रो दैनिकिमा बुद्धको उपदेश कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भने कुरा बुझाउन, जसरी हिलोमा पनि कमल फकृत्यको हुन्छ तेस्तै हाम्रो जिवन राम्रो र उधेयमुलक होस भने कामना सहित राखिएको हो । यो पत्रिका पढेर संसार मनिसहरूको जिवनमा बुद्धको उपदेश उपयोग गर्नकोलागि ईन्टरनेटमा राखिएको छ ।

बुद्धको उपदेश पढ्ने बुझ्ने

Rev. Nichiko Niwano
President of Rissho Kosei-kai

दैनिकिमा “पढ्ने”

स्कूल गएर केहि सिक्र जानुलाई “पढाई” भनिन्छ । अनि पुण्डरिक सुत्रको “उपाय” पनि “पढाई” जस्तो नै हो भन्न सकिन्छ ।

“बुद्धले धेरै भन्दा धेरै धर्मलाई अनेक उपाय लगाएर सबैलाई मिल्ने उपदेश दिन्छन यो कुरा नबुझेमा धर्म बुझ्न सकिन्न” भन्ने श्लोक जस्तै बुद्धले अनेक उपाय गरेर सधै जस्लाई जस्तो उपदेश चाहिन्छ तेही अनुसार धर्म सिकाउछन । “नपढ्ने मान्छे” चाही तेस्तो कुरालाई बुझ्दैनन । तर “पढ्ने” मान्छेले चाही सधै आफुलाई चाहिने कुरा त्यहाँ छ भनेर बुझ्छन ।

एगोनोकी भन्ने बिरुवा अहिले सेतो फुल फुलाउछ र ढकमक्क तेस्तो फुल फुलेको बारेमा एक कविता छ । “फुलको बोट अवाज दिएर ढकमक्क फुलिरहेको” (साउनको कविताहरु, फुरान्सु प्रकाशण) एस्तो ढकमक्क फुलेको फुल देख्दा “कती राम्रो” भन्ने मानिस धेरै हुन्छन । “फुलको बोटले बोल्छ” भन्ने शब्द अलि नयाँ लाग्छ । तर त्यो “बोली” ले हामीलाई केहि भन्न खोजेको छ भन्ने विचार गर्नु भने तेसबाट बुझ्न सक्ने कुरा धेरै छन जस्तो लाग्छ ।

बुद्धले हामीहरु प्रतेकलाई मिल्ने गरी हामीलाई चाहिने उपदेश दिने गर्छन । जस्तो कि त्यो ढकमक्क फुल्ने एगोनोकी फुलले कोहिलाई हाम्रो संसार परिवर्तन हुन्छ भनेर सिकाउछ होला र अरुलाई “अहिले” जे छ तेस्मा राम्रोसँग बाच्नु भनेर “बोलाउने” गर्छ होला ।

एस्तो प्राकृतिक कुरा र अरु धेरै कुराहरुबाट हामीलाई सत्य बोध गराउने बुद्धको बोली सुनाउनाले हामीले आफ्नो अहम र लोभ गर्ने सोचलाई त्यागेर राम्रोसँग बाच्ने शक्ती पाएर फेरी नयाँ पाइला चाल्ने छौ ।

अभ्यास गर्दा नै “पढाई” हुन्छ

हाम्रो दैनिकिमा हुने सबै कुरा बुद्धले “अनेक उपाय” लगाएर हामीलाई तेस्को उपदेश दिएका हुन । बुद्धन खोजेमा यो कुरा जो सुकैले बुझेछन ।

तर “पढाई” भनेको जानकारी पाउनुभन्दा पनि तेस्लाई अभ्यास गर्दागर्दा मात्र “बुद्धले उपदेश दिए अनुसारको जिवनि” बुद्धन सक्नेछौ । जस्तो कि कुनै मान्छेसँग संबन्ध राम्रो भएन भने उस्लाई दोष दिनुअघी “आफ्नो मनभित्र दया नपुगेको हो कि ?” भनेर सोच्यो भने त्यो मान्छेसँग बिनम्र भएर माफ माग्न सकिन्छ । जस्तो सुकै अष्टेरोमा पनि एस्ले “मलाई अहिले के सिकाउदै छ त ?” भनेर बुझेमा त्यो अभ्यास हुन जान्छ र त्यो नै आफ्नो जिवनी बन्दछ ।

तर जस्तो सुकै बेलामा पनि यो सबै बुद्धको उपदेश हो भनेर आफ्नो मन शान्त पार्न सकिन्न । केही सोच्दा मनमा चिसो पस्दा मनमा प्रश्न र अन्धकार छाउने गर्दछ ।

तेस्तो प्रश्न उठ्दा फेरी पनि मनलाई उपदेशतिर फर्काउने नै “ध्यान” “पुजा” “साहयता, डोराउने र होजा” हुन । कोसेइ काइमा दुइ “धर्म पढाई” र तीन “आधारभुत आस्था” भन्ने छ पुजा र होजा भनेको “धर्मको पढाई” नै हो र आस्थाको आधारमा गरिने दैनिकी नै “पढाई” हो भनेर भन्न सकिन्छ ।

अब हामीहरुले कसरी एस्तो “पढाई” गर्न सक्छौ भन्दा सुत्रपाठ भए जस्तै “एक यानको पथबाट सबै बुद्ध हुने हुनाले चेला भन्ने कोही हुँदैन” भने जस्तै हामी सबैमा बुद्धको बास बसेको हुन्छ । भन्नुको अर्थ आफुमात्र सुखी भएर हुन्छ भन्ने मान्छे छैनन भन्ने हो ।

यो अर्थमा हामीले अरुको सुखको कामना गरेर धर्म सिकाउनु पनि ठुलो “पढाई” हो । आफु र अरु एक भएर ठुलो सुख प्राप्त गर्न यसरी नै सकिन्छ ।

From Kosei, June 2019

चुनौती भन्दा अघी देखेको कुरा

रिशो कोसेइ काइ बैंकक
पान्यमिपोकी च्यान्ता

यो प्रवचन २०१९ मार्च १, महिनाको पहिलो दिन (उपोसाथ) मा गरिएको हो ।

म १९९२मा थाइल्यान्डको बैंकमा पान्यमिकी परिवारको छोरीको रूपमा जन्मिएकी हु । मेरो घरमा म दाजु र आमाबुवा हुनुहुन्छ ।

मैले कोसेइ काइको बारेमा सुनेको ५ कक्षा पढ्दा हो । बहिनी पर्नेले “जापानि भाषा पढ्न मिल्ने ठाउँ जाने हो ?” भनेर गएको ठाउँ कोसेइ काइ रहेछ । जापानी पढ्न पाइने अनि बहिनिसँग जान पाउने भएर म दङ परेर कोसेइ काइ जान्थे । पछि तेही बहिनिले गर्दा हामी सपरिवार त्यहाँको सदस्य भयौ ।

त्यो वर्ष बहिनी जापानमा कोसेइको स्कुल गाकुरिन म पढ्न गइन ।

२ वर्षपछि त्यहाँबाट फर्किएर आइन र म फेरी कोसेइ काइ जान थाले । बहिनिले जापानको गाकुरिनमा जानेको कुरा सुनाउथिन र मलाई संस्थापकको कुरा राम्रो लाग्थ्यो । संस्थापक आफ्नो भन्दा अरुको सुखकोलागि भनेर १० वर्ष ध्यान गरी संसारभरी पुन्दरिक् सुत्र फैलौनु भएको हो भनेर सिके ।

संस्थापक भनेका महान व्यक्ती हुन र मलाई कोसेइ काइको शिक्षा अझ बुझ्न मन लाग्यो ।

म कलेजमा पढ्दा बैंकक कोसेइ काइका रेबेरेन्ड योशिओ सासागावाले “तिमी पनि जापानको गाकुरिन म पढ्ने हो ? राम्रो हुन्छ ?” भनेर सल्लाह दिनु भयो । मैले २ कारणले गर्दा जापान जाने निर्णय गरे । पहिलो थाइल्यान्ड र जापानको बुद्धधर्मको फरक बुझ्न । र अर्को कारण म कान्छी छोरी भएकोले मलाई सबैले माया गरेर मेरो साहयता गर्थे तेसैले परिवरबाट टाढा बहेर चुनौतिमा बस्दा आफ्नो बिकास हुन्छ कि भनेर हो । यो अवसर पनि थियो अनि चुनौती पनि । बहिनिले पनि तिम्रो जिन्दगी परिवर्तन हुन सक्छ त्यो एकदम राम्रो ठाउँ हो है” भनेर उस्ले पनि जान सल्लाह दिइन ।

२०१७ मा गाकुरिन स्कुलमा जान थाले र होस्टेलमा बस्न थाले । पहिलोपल्ट घरबाट टाढा बसेकोले असजिलो अनुभव हुन्थ्यो तर मैले जापानि भाषा सिक्न थाले । पढाई र तेस्को गृहकार्यमा मेरो दिनको १० घण्टा जनाथयो । तर मेरो जापानि भाषा तेती राम्रो भएको थिएन । जिन्दगीमा एस्तो मेहेनत गरेको नि किन फल राम्रो हुँदैन भनेर रुने दिन पनि हुन्थे ।

तै पनि पढ्न छोडिन र एक वर्षपछि दोस्रो कक्षामा जाने भए ।

दोस्रो वर्ष मन्दिरको अभ्यास गर्न भनेर सिमाने शहर गए र त्यहाँ हामाद मन्दिर अन्तर्गत काम सुरु गरे । प्रशिक्षण साढे दुइ महिनाको थियो । धर्मप्रचार अभ्यास दुइ चोटि, पहिला ३ हफ्ताको प्रशिक्षण र पछि ७ हफ्ताको अभ्यास थियो ।

गाकुरिन भएको ऊमे शहरबाट हामादा मन्दिर धेरै टाढा

थियो अनि प्रशिक्षण म जादा एक्लो भएकोले डर लागेको थियो तर रेबरेन्ड वातानाबे एमिको र अरु सदस्यहरूले हसिलो अनुहारले मलाई राम्रोसँग स्वागत गर्नु भयो र मेरो मन हलुका भयो ।

पहिलो तीन हफ्ता धेरै धर्मालुहरूलाई भेटे र मिठोमिठो कुरा खाए अनि धेरै ध्यान गरेर र रमाइलो अनुभव गरे । एस्तो कुरा भनेको बुद्ध, संस्थापक, र अध्यक्षसँगको भेटले गर्दा नै हो भनेर आभारी भए ।

पछिल्लो ९ हफ्ता कस्तो होला भनेर मन चन्चल भयो । सुरुको दिन सेप्टेम्बर २२ मा मन ढुक धुक पाउँदै मन्दिरको ढोका पुग्दा सबैले “स्वागत छ” भनेको सुन्दा आफ्नै घर फर्किएको जस्तो लाग्यो । एकदम मन खुशी भयो ।

मलाई आफ्नो बारेमा कुरा गर्न अप्ठेरो लाग्छ तेही भएर पहिलो प्रशिक्षणको होजामा मैले केहि बोल्न सकिन । तर पछिको अभ्यासमा मैले आफ्नो कुरा भन्छु भनेर लक्ष राखे । पहिला आफुमा बल नभएर केहि भन्न सकिन तर रेबरेन्ड वातानाबेले “आफुलाई गाह्रो लाग्ने कुरालाई सधै चुनौती दिनु” भनेर सिकाउनुभयो । तेस्पछी त्यो चुनौतिसँग लड्दै गए र प्रकृतिकरूपमा साहास आउन थाल्यो ।

एकदिन शाखा प्रमुख, सदस्य र म तीनजाना हामादा मन्दिरबाट सबैभन्दा टाढाको एक घरमा साहयता गर्न गयौ । उहाले हामीलाई राम्रोसँग स्वागत गर्नुभयो ।

उहा त्यो घरमा एक्लाई बस्नु हुदो रहेछ र २०११ देखि २०१३ सम्म हरेक वर्ष घरका कोही न कोही मरेका रहेछन । उहाले यो रोएर भन्नुभयो र उहाको दुख देखेर मलाई पनि आसु आउने होकी जस्तो गरी मुटु दुख्यो । आफ्नो दुख कसैलाई भन्न नस्केको बेलामा हामी त्याहा साहयता गर्न गएको र आफ्नो कुरा राख्न पाएकोमा उहको मन हलुका भएको रहेछ । हामी फर्किदा उहाले “धन्यवाद” भन्नुभयो । मलाई अरुलाई सुख मिल्ने साहयता गर्न धेरै मन लाग्छ रा एस्तो कुरामा म धेरै आभारी हुन्छु ।

एस्तो साहयता गर्ने कामले अरुको मन र आफ्नो मन एक हुन्छ र अरुको बुद्धत्वलाई बुझ्ने गरिन्छ ।

हामादा मन्दिरका मानिसले मलाई सधै मिठो खान

दिएकोमा धेरै आभारी छु । तेसैले गर्दा अहिले मलाई माछा मन पर्न थालेको छ । सधै “शुभ प्रभात” भनेर हसिलो मुहार गरेकोमा धन्यवाद । मिठो शब्द बोलेकोमा धन्यवाद । धेरै मिठाई खुवाएर मलाई मोटो बनाएकोमा पनि आभारी छु! तपाईंहरू मेरोलागि परिवर सरह हो । मनदेखि नै आभारी छु ।

आज म बिदेशी विद्यार्थी २५औ ब्याचको ५ जानाको प्रतिनिधित्व गरी यहाँ प्रवचन गर्दै छु । प्रशिक्षण गर्दा रेबरेन्ड र अरु जसले मलाई परिवार जस्तै गरेर माया दिए तेस्कोनिम्तो आभारी छु । धेरै धन्यवाद ।

मैले यहाँ बुद्ध, संस्थापक अनि अध्यक्षका उपदेशहरूलाई अभ्यास गर्ने संघले भाषा, सन्स्कृती र अरु फरकपनभन्दा माथी गएर एकअर्कालाई बुझ्नु पर्छ भन्ने कुरा सिके ।

अध्यक्षले वार्षिक नितिको प्रवचनमा निर्मणात्कम पाइल चलाउने पक्का मन लिएर हिँड्नु पर्छ भनेर माहान कुरा सिकाउनु भएको थियो । म पनि यहाँबाट फर्केर थाइल्यान्ड गएर स्कुलमा विज्ञान पढाउछु भन्ने सपना छ । विज्ञानमा बुद्ध धर्मको उपदेश मिलाएर राम्रोसँग पढ्दा दयालु शिक्षिका बन्ने छु । अनि बैंकका रेबरेन्ड मिजुतानी र अरुलाई सहयोग गरी यहाँ सिकेको कुरा अरु युवाहरूलाई सिकाउने छु ।

मैले बुद्ध र संस्थापकको उपदेश सिकी “पहिला अरुहरू” भन्ने आफुभन्दा अघी अरुको मन बुझ्ने र अरुको निम्ती मरिमेट्ने कुराको खुशी बुझे । म अबदेखी पनि प्रतेक भेटलाई मनन गरेर अरुको कुरा सबै बुझेर अरुकोनिम्ती काम लाग्ने मानिस बन्ने छु भनेर प्रण गर्छु ।

र अन्त्यमा मलाई जापान पठाउनु भएकोमा मातापिताप्रती आभारी छु ।

सबैजना सुन्नु भएकोमा धेरै धन्यवाद ।

दाइसेइदोमा प्रवचन गर्दै च्यान्ताजि

सद्धर्म पुण्डरिक त्रिपाठ

सर्व-अध्यायको सारांस र मुल अर्थ

अध्याय आठ पाचसय चेलालाई व्याकरण

पाचसय चेलालाई व्याकरण

यो अध्यायमा पुर्ण जस्ता ठुला चेलाहरूलाई “तिमीहरू पक्कै बुद्ध बन्ने छौं” भनेर प्रत्याभुती दिइएको पाठ छ ।

पुर्ण पछी गएर अरहत भन्ने बुद्ध हुन पुगे र अरु चेलाहरू पनि दिव्यज्योती बुद्ध बन्ने छन भनेर प्रत्याभुती दिइयो र (र बाकी सबै चेला उस्तै) हुन्छन भनेर भनिएको छ । मतलब बुद्धको उपदेश सुनेर तेस्तो हुन्छु भनेर कोसिस गर्ने मानिस सबै बुद्धको उपदेश लिएर दिव्यज्योतो बुद्ध हुन्छन भनेर व्याकरणमा लेखियो ।

र माहकस्यपलाई “यि कुराहरू सबैतिर फैलाउनु (भनेर)” आदेश दिइयो । यो कुरा सजिलोसँग भन्दा पहिलाको “उपाय अध्यायमा” उपदेश सिकाउदा “पाच हजारको बहिर्गमन” लाई भनिएको हो । मतलब “एकचोटी बुद्धको उपदेश सुनेको मान्छे केहि क्षण अन्योलमा पर्ला तर तेस्तो मान्छे पछी गएर त्यो कुरालाई उपयोग गरेर बुद्धमार्गमा पक्कै फर्किन्छ र बुद्धधर्म प्राप्त गर्छ” भनेर भनिएको हो ।

अनी तेसमाथि पछीका चेलाहरू हामीहरू पुण्डरिक सुत्रको उपदेश पढी अभ्यास गरेमा हामी पनि दिव्यज्योती बन्न सक्छौं ।

सबै दिव्यज्योती बुद्ध

दिव्य र ज्योती भनेको यो संसारको अन्धकारलाई हटाएर उज्यालो बनाउने कुरा हो । यो अध्यायको उपदेशमा “सर्वलाई व्यकरण” भन्ने शब्द छ एस्को अर्थ क देखी ज्ञ सम्मका सबैलाई व्यकरण प्रदान गर्ने भन्ने कुरा हो र बुद्धको उपदेश लिन नजानेहरूलाई पनि कसैले तेस्तो व्याकरण प्रदान गर्ने छ र सबैले अरुलाई व्याकरण दिनु पर्ने प्राभदान पनि छ । यसरी एकएक गरेर दिव्यज्योतिहरू फैलिदै गएर यो संसारलाई उज्यालो बुद्धलोक बनाउने छन ।

तेस्तो असिम प्रत्याभुती नै यो अध्यायको मुल सार हो भनेर भन्न सकिन्छ । होईन तेस्तो नै हो ।

लुगाभित्रको मोतिको नैतिका कथा

शाक्यमुनिबाट तिमीहरू पक्कै बुद्ध बन्ने छौं भनेर सुनेपछी ति चेलाहरू खुशी भएर नाचन थाले र उहालाई धन्यवाद दिए । र कौडिन्यले अहिलेसम्म बुझेको ज्ञानले पुगेको ठानेको तर त्यो भुल रहेछ भनेर त्यो कुरालाई दाज्ज एक नैतिक कथा भन्न थाले ।

“एक जना गरीब मान्छे एक साथिलाई भेट्न आए । साथिले उस्लाई खानापिना दिएर खुब सत्कार गर्‍यो । त्यो मान्छेले मदिरा पिएको हुनाले छिट्टै निदायो ।

त्यो साथिको एक जरुरी कामले गर्द बाहिर जान पर्ने भयो । सुतेको साथीलाई उठाउन पनि मिलेन र उसकोनिम्ती भनेर लुगा भित्र एकदम अमुल्य मोती राखिदिएर आफ्नो कामकोनिम्ती बाहिर गयो ।

गरेपनी कुनै बेला पक्कै बुद्ध बन्न सक्छन भन्ने बुद्धत्व र ध्यानकर्मबाट हेरिएको अर्थ हो । र पछिल्लो अर्थ भनेको जे जस्तो भए पनि सबैजनामा बुद्ध हुने प्रवृत्ती हुन्छ भन्ने अर्थ लाग्छ ।

एस्को अर्थमा हामी सबैमा बुद्ध हुन्छ भन्ने हो तर तेस्लाई हामीले बुझ्न सक्दैनौ । किनभने “गास बास कपासकोनिम्ती मात्र काम गरेर आबस्यकता मात्र हामी भुल्ने हुनाले त्यो नै आफु हो” भन्ने गलत बुझाइले गर्दा हो ।

यो कथाको त्यो गरीब भनेको हामी सर्वसाधारण मान्छे हौ ।

त्यो धनी साथी भनेको बुद्ध हुन र उन्ले हामी सबैलाई बुद्धत्व भन्ने अमूल्य मोती दिन्छन तर हामी भने आफ्नो दैनिकिका इक्षा मात्र पूर्ण गर्न भुलेर त्यो मोतिलाई भेट्दैनौ । तेसैले मुक्ती नपाएर झनझन दुखी हुँदै जान्छौ ।

शाक्यमुनिको उपदेशलाई बल्ल बुझ्छौ

यो संसारमा बुद्ध भएर आएका शाक्यमुनिले “सबै जनासँग उस्तै बुद्धत्व हुन्छ (लुगाभिन्नको मोति) “भनेर

त्यो मान्छे ब्युझिदा आफ्नो साथी कामले गर्दा बाहिर गएको थाहा पायो र त्यहाँबाट निस्किएर गयो । त्यो मान्छे गरीब नै थियो र हुँदाहुँदा भिकारी नै बन्यो । खान,लाउन धेरै कठिन थियो र अलिकती पैसा भए पनि रमाउनु पर्ने अवस्था थियो ।

धेरै दिनपछी तेस्ले अचानक आफ्नो साथिलाई बाटोमा भेट्यो । साथिले त्यो मान्छेको दर्दनाक अवस्था देखेर “किन एस्तो भएको ? मैले तिमिलाई राम्रोसँग बस्नु भनेर तिम्रो लुगाभिन्न तेस्तो अमूल्य मोती राखी दिएको थिए के भयो ?” भनेर भन्यो ।

तेस्पछी त्यो अचम्म परेको साथिको लुगाभिन्नबाट त्यो मोतिलाई झिकेर “ल यो बेचेर आफुलाई जे चाहिन्छ त्यो किन्नु अनि अनि सुखसाथ जिन्दगी बिताउन सकिन्छ” भनेर भन्यो ।

यो नैतिक कथा भनेर कौडिन्यले “बुद्ध पनि एस्तै भागवान हुन । बुद्ध जब बोधिसत्व थिए त्यो बेलामा हामीलाई “जसमा पनि बुद्धत्व (अमूल्य मोति) हुन्छ भनेर ध्यान गरेर त्यो ज्ञान पाउनु” भनेर सिकाउनुभएको थियो । तर त्यो कुरा हाम्रो सुतेको मनले तेस्को अर्थ बुझ्न सकेन । र खाली आफ्नो दुखलाई पन्छाउन सके त्यो नै ठुलो ज्ञान हो भन्ने भ्रममा थियौ । तर मनभिन्न भनेर बस्तविक बुद्धको ज्ञानलाई बुझ्न सकौ भन्ने कुरा नै थियो । र के नपुगेको जस्तो भान भएको थियो । अहिले बुद्धले हाम्रो आखालाई खुलाई दिनुभयो । अब बोधिसत्व भएर ध्यान गरेर यो संसारको मान्छेकोनिम्ती काम गरेर अनि बुद्ध बन्ने छौ भन्ने कुरा थाहा पायौ । एस्तो आभारी हुने कुरा अरु केहि छैन” भनेर मनभिन्नदेखी धन्यवाद दिएर यो अध्याय सकिन्छ ।

मान्छेलाई आफ्नो प्रवृत्ती थाहा हुँदैन

बुद्धत्व (बुद्ध बन्न सक्ने सम्भावना) भन्ने अर्थ र (बुद्ध नै) भन्ने दुइ अर्थहरु हुन्छ । पहिलाको अर्थ जे जस्तो काम

हामीलाई बुझाउछन् र बल्ल त्यो कुरा हाम्रो दिमागमा पस्छ । त्यो कुरा बुझ्दा आफ्नो मन उदार भएर अनुहार उज्यालो भएर अबदेखी आफु केहि बन्छु भन्ने ठुलो आत्मबल प्राप्त हुन्छ ।

पहिला नै मुक्ती भई सकेका छौ

मतलब यो नैतिक कथामा “हामीले खासमा पहिला नै मुक्ती पाई सकेका छौ । हाम्रो मुल प्रवृती भनेको बुद्ध जस्तै बुद्धत्व हुने हो । त्यो कुरा नबुझेकोले दुखी जिन्दगी बिताएका हौ । तेही भएर मुक्ती भनेको गाह्रो कुरा होईन । मतलब आफु पहिला देखी नै मुक्त छु भन्ने कुरा बुझ्नु मात्र पर्दछ” भन्ने उपदेश एसमा छ ।

निक्क्यो निवानो “सद्धर्म तृपाठको सबै अंशको सरांस र मुल अर्थ”
(नयाँ प्रकाशण) कोसेइ प्रकाशण २०१६मा आधारित ।

बुद्धको उपदेश पढ्ने बुझ्ने

अध्यक्षले यो महिनाको प्रवचनमा “पढाई” भन्ने कुरा सिकाउनु भयो ।

उहाले अहिलेसम्म धेरै चोटी बुद्धको उपदेश बुझ्न जरुरी छ भनेर भन्नु भएको छ । यो धर्म भनेको सबै कुरा बुद्धले अनेक उपाय लगाएर दिएका उपदेश हो तेसैले प्राकृतिक कुरामा सत्य बुझेर बुद्धको आवाज सुन्न जरुरी छ भनि फेरी बुझे ।

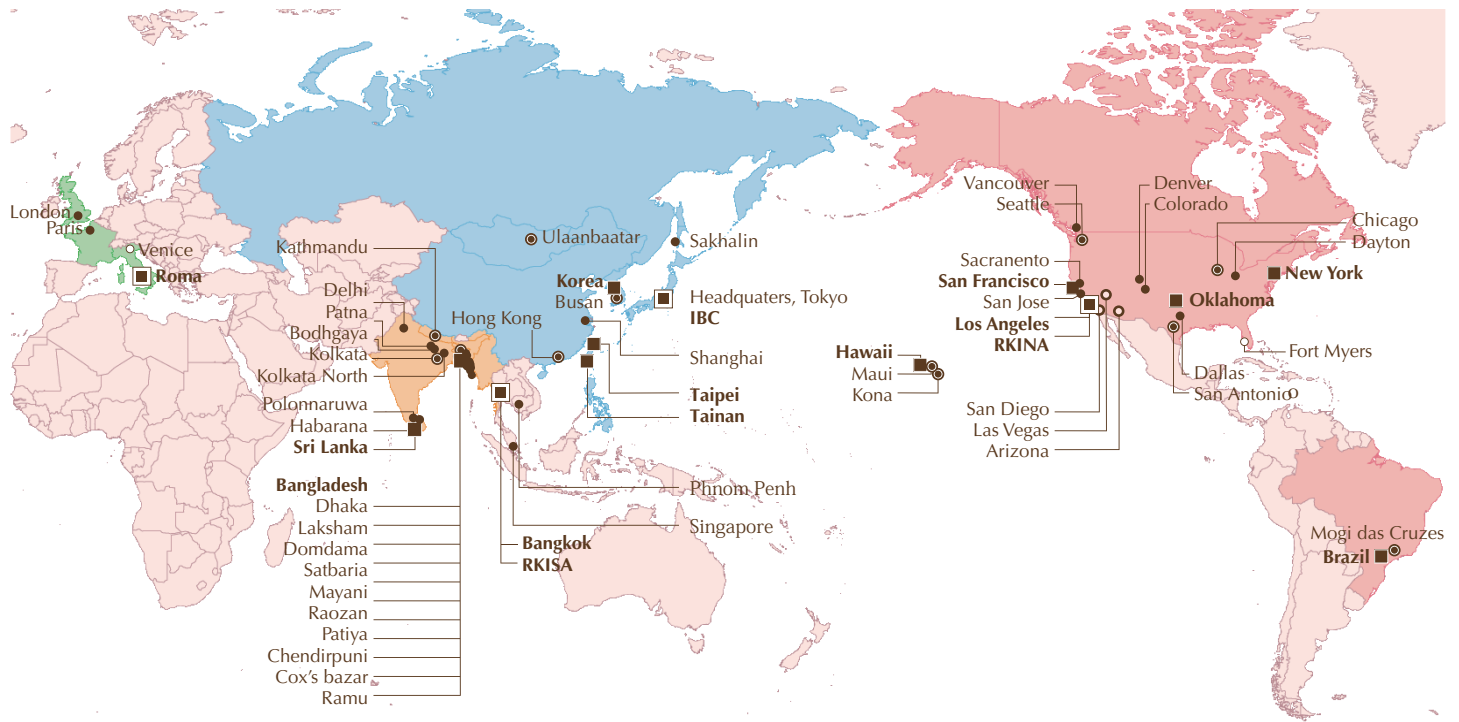
आफ्नो दैनिकिमा पढाई गरेर तेस्लाई अभ्यास गर्न जरुरी छ भनेर पनि भन्नुभयो ।

तेस्तो गर्न आधारभुत आस्था “पुजा” “डोराउने, साहयता र होजा” जस्तो “धर्म पढाई” लाई मनमा राखेर विश्वास गरेर अरु र आफ्नो मुक्तिको लागी बुद्धधर्मको प्रचार गर्दै जानेछु ।

✉ We welcome comments on our newsletter Living the Lotus: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp

Rissho Kosei-kai: A Global Buddhist Movement

Rissho Kosei-kai Buddhist Church of Hawaii

2280 Auhuhu Street, Pearl City, HI 96782, USA
 TEL: 1-808-455-3212 FAX: 1-808-455-4633
 Email: info@rkhawaii.org URL: <http://www.rkhawaii.org>

Rissho Kosei-kai Maui Dharma Center

1817 Nani Street, Wailuku, HI 96793, USA
 TEL: 1-808-242-6175 FAX: 1-808-244-4625

Rissho Kosei-kai Kona Dharma Center

73-4592 Mamalahoa Highway, Kailua-Kona, HI 96740, USA
 TEL: 1-808-325-0015 FAX: 1-808-333-5537

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles

2707 East First Street, Los Angeles, CA 90033, USA
 POBox 33636, CA 90033, USA
 TEL: 1-323-269-4741 FAX: 1-323-269-4567
 Email: rk-la@sbcglobal.net URL: <http://www.rkina.org/losangeles.html>

Please contact Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles

- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Arizona**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Colorado**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Diego**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Las Vegas**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Dallas**

Rissho Kosei-kai of San Francisco

1031 Valencia Way, Pacifica, CA 94044, USA
 POBox 778, Pacifica, CA 94044, USA
 TEL: 1-650-359-6951 FAX: 1-650-359-6437
 Email: info@rksf.org URL: <http://www.rksf.org>

Please contact Rissho Kosei-kai of San Francisco

- Rissho Kosei-kai of Sacramento**
- Rissho Kosei-kai of San Jose**

Rissho Kosei-kai of New York

320 East 39th Street, New York, NY 10016, USA
 TEL: 1-212-867-5677 Email: rksny39@gmail.com URL: <http://rk-ny.org>

Rissho Kosei-kai of Chicago

1 West Euclid Ave., Mt. Prospect, IL 60056, USA
 TEL: 1-773-842-5654
 Email: murakami4838@aol.com URL: <http://rkchi.org>

Rissho Kosei-kai of Fort Myers

URL: <http://www.rkftmyersbuddhism.org>

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Oklahoma

2745 N.W. 40th St., Oklahoma City, OK 73112, USA
 POBox 57138, Oklahoma City, OK 73157, USA
 TEL: 1-405-943-5030 FAX: 1-405-943-5303
 Email: rkokdc@gmail.com URL: <http://www.rkok-dharmacenter.org>

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Denver

1255 Galapago St. #809 Denver, CO 80204, USA
 TEL: 1-303-446-0792

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Dayton

617 Kling Drive, Dayton, OH 45419, USA
 URL: <http://www.rkina-dayton.com>

The Buddhist Center Rissho Kosei-kai International of North America (RKINA)

2707 East First St., Suite #1, Los Angeles, CA 90033, USA
 TEL: 1-323-262-4430 FAX: 1-323-262-4437
 Email: info@rkina.org URL: <http://www.rkina.org>

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Antonio

(Address) 6083 Babcock Road, San Antonio, TX 78240, USA
 (Mail) POBox 692042, San Antonio, TX 78269, USA
 TEL: 1-210-561-7991 FAX: 1-210-696-7745
 Email: dharmasanantonio@gmail.com
 URL: <http://www.rkina.org/sanantonio.html>

Rissho Kosei-kai of Seattle's Buddhist Learning Center

28621 Pacific Highway South, Federal Way, WA 98003, USA
 TEL: 1-253-945-0024 FAX: 1-253-945-0261
 Email: rkseattlewashington@gmail.com
 URL: <http://buddhistlearningcenter.org>

Rissho Kosei-kai of Vancouver

Please contact RKINA

Rissho Kosei-kai do Brasil

Rua Dr. José Estefno 40, Vila Mariana, São Paulo-SP, CEP 04116-060, Brasil
 TEL: 55-11-5549-4446, 55-11-5573-8377
 Email: risho@rkk.org.br URL: <http://www.rkk.org.br>

Facebook: <https://www.facebook.com/rishokosseikaidobrasil>
Instagram: <https://www.instagram.com/rkkbrasil>

Rissho Kosei-kai de Mogi das Cruzes

Av. Ipiranga 1575-Ap 1, Mogi das Cruzes-SP, CEP 08730-000, Brasil

在家佛教韓國立正佼成會

〒 04420 大韓民國 SEOUL 特別市龍山區漢南大路 8 路 6-3
6-3, 8 gil Hannamdaero Yongsan gu, Seoul, 04420, Republic of Korea
TEL: 82-2-796-5571 FAX: 82-2-796-1696

在家佛教韓國立正佼成會釜山支部

〒 48460 大韓民國釜山廣域市南區水營路 174, 3F
3F, 174 Suyoung ro, Nam gu, Busan, 48460, Republic of Korea
TEL: 82-51-643-5571 FAX: 82-51-643-5572

社團法人在家佛教立正佼成會

台灣台北市中正區衡陽路 10 號富群資訊大廈 4 樓
4F, No. 10, Hengyang Road, Jhongheng District, Taipei City 100, Taiwan
TEL: 886-2-2381-1632, 886-2-2381-1633 FAX: 886-2-2331-3433

台南市在家佛教立正佼成會

台灣台南市崇明 23 街 45 號
No. 45, Chongming 23rd Street, East District, Tainan City 701, Taiwan
TEL: 886-6-289-1478 FAX: 886-6-289-1488
Email: koseikaitainan@gmail.com

Rissho Kosei-kai South Asia Division

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8216 FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Kathmandu

Ward No. 3, Jhamsikhel, Sanepa-1, Lalitpur, Kathmandu, Nepal

Rissho Kosei-kai of Kolkata

E-243 B. P. Township, P. O. Panchasayar, Kolkata 700094, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata North

AE/D/12 Arjunpur East, Teghoria, Kolkata 700059, West Bengal, India

Rissho Kosei-kai of Bodhgaya Dharma Center

Ambedkar Nagar, West Police Line Road, Rumpur, Gaya-823001,
Bihar, India

Rissho Kosei-kai of Patna Dharma Center

Rissho Kosei-kai of Central Delhi

77 Basement D.D.A. Site No. 1, New Rajinder Nagar,
New Delhi 110060, India

Rissho Kosei-kai of Singapore

Rissho Kosei-kai of Phnom Penh

W.C. 73, Toul Sampaov Village, Sangkat Toul Sangke, Khan Reouseykeo,
Phnom Penh, Cambodia

RKISA Rissho Kosei-kai International of South Asia

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8141 FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Bangkok

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8216 FAX: 66-2-716-8218 Email: info.thairissho@gmail.com

Rissho Kosei Dhamma Foundation

No. 628-A, Station Road, Hunupitiya, Wattala, Sri Lanka
TEL: 94-11-2982406 FAX: 94-11-2982405

Rissho Kosei-kai of Polonnaruwa

Rissho Kosei-kai Bangladesh

85/A Chanmari Road, Lalkhan Bazar, Chittagong, Bangladesh
TEL/FAX: 880-31-626575

Rissho Kosei-kai Mayani

Mayani Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Damdama

Damdama Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Patiya

China Clinic, Patiya Sadar, Patiya, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Satbaria

Village: Satbaria Bepari Para, Chandanaih, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Chendhirpuni,

Village: Chendhirpuni, P.O.: Adhunogar, P.S.: Lohagara, Chittagong,
Bangladesh

Rissho Kosei-kai Dhaka

408/8 DOSH, Road No 7 (West), Baridhara, Dhaka, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Laksham

Village: Dhupchor, Laksham, Comilla, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Cox's Bazar

Ume Burmize Market, Tekpara, Sadar, Cox's Bazar, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Cox's Bazar, Ramu Shibu

Rissho Kosei-kai Raozan

Dakkhin Para, Ramzan Ali Hat, Raozan, Chittagong, Bangladesh

Buddiyskiy khram "Lotos"

4 Gruzinski Alley, Yuzhno-Sakhalinsk 693005, Russia
TEL: 7-4242-77-05-14

Rissho Kosei-kai of Hong Kong

Flat D, 5/F, Kiu Hing Mansion, 14 King's Road, North Point, Hong Kong, China

Rissho Kosei-kai Friends in Shanghai

Rissho Kosei-kai of Ulaanbaatar

(Address) 15F Express Tower, Peace avenue, khoro-1, Chingeltei district,
Ulaanbaatar 15160, Mongolia

(Mail) POBox 1364, Ulaanbaatar-15160, Mongolia

TEL: 976-70006960 Email: rkkmongolia@yahoo.co.jp

Rissho Kosei-kai of Erdenet

2F Ikh Mandal building, Khurenbulag bag, Bayan-Undur sum,
Orkhon province, Mongolia

Rissho Kosei-kai di Roma

Via Torino, 29, 00184 Roma, Italia
TEL/FAX: 39-06-48913949 Email: roma@rk-euro.org

Rissho Kosei-kai of the UK

Rissho Kosei-kai of Paris

Rissho Kosei-kai of Venezia

Rissho Kosei-kai International Buddhist Congregation (IBC)

166-8537 東京都杉並区和田 2-7-1 普門メディアセンター 3F
Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo 166-8537, Japan
TEL: 03-5341-1230 FAX: 03-5341-1224 URL: <http://www.abc-rk.org>